

IR-RABA' SENA

L-ISTUDJI SOĊJALI

IL-HIN: Siegha u Nofs

Isem: _____

Klassi: _____

Din il-karta tal-eżami fiha SITT taqsimiet (A, B, C, D, E u F). L-istudenti huma mitluba jwieġbu t-taqsimiet KOLLHA u li jaqraw sew l-istruzzjonijiet għal kull taqsima. L-istudenti għandhom jiktbu t-tweġibiet tat-Taqsimiet C, D, E u F fuq karta separata.

Taqsimiet A: Imla l-vojt billi tagħzel il-kelma t-tajba:

dritt fundamentali	normi	diviżjoni tax-xogħol	is-settur primarju	il-Kostituzzjoni	sens ċiviku
kontroll soċjali	terzjarju	azzjoni industrijali	kunsilli lokali	familja nukleari	l-ugwaljanza

1. It-tielet settur tal-ekonomija jissejjaħ is-settur _____.
2. Tmexxija fil-lokal issir mill-_____.
3. Regoli li kulhadd mistenni josserva ngħidulhom _____.
4. Il-biedja u s-sajd huma xogħlijiet li jaqgħu taħt _____.
5. Xi haġa li hadd ma jista' jiġi mcaħhad minnha hija _____.
6. L-oghla liġi tal-pajjiż ngħidulha _____.
7. Il-pulizija joffru forma ta' _____ fil-pajjiż.
8. Omm, missier u uliedhom jissejjaħ _____.
9. Meta kulhadd jitqies indaqs ngħidu li teżisti _____.
10. L-istrajk huwa forma ta' _____.

10 marki

Taqsimta B: Aghzel billi timmarka t-twegiba t-tajba:

1. Il-*peer group* huwa
 - a. grupp reliġjuż
 - b. nies li jaħdmu flimkien
 - c. grupp ta' ħbieb tal-istess età
2. Il-liġijiet ta' pajjiż qegħdin hemm sabiex
 - a. jiġu miksur
 - b. jiġu obduti
 - c. ikunu mgħallma fl-iskejjel
3. Familja simetrika hi waħda
 - a. fejn il-ġenituri jieħdu d-deċiżjonijiet flimkien
 - b. fejn dak li jgħid il-missier jgħodd
 - c. li jkollha ġenitur wieħed
4. Ambjent industrijalizzat hu
 - a. mimli bil-ġmiel tan-natura
 - b. post fejn hemm ħafna fabbriki
 - c. post mimli ħwienet
5. Normi soċjali huma
 - a. lezzjonijiet tal-iskola
 - b. regoli miktubin
 - c. regoli mhux miktubin
6. Ċittadin huwa
 - a. xi ħadd li jiġi għal btala
 - b. immigrant illegali
 - c. xi ħadd li twieled fil-pajjiż
7. Dittatur hija persuna li
 - a. tirrispetta l-libertà ta' ċittadini
 - b. timponi ruħha fuq in-nies
 - c. tiġi eletta mill-poplu
8. Esportazzjoni hi
 - a. meta nbiegħu lil pajjiżi oħra
 - b. meta nixtru minn pajjiżi barranin
 - c. meta mpartu xi prodotti
9. Riżorsi naturali huma
 - a. affarijiet magħmulin mill-bniedem
 - b. żejt, gass, siġar u minerali
 - c. affarijiet li ngħaddu mingħajrhom
10. Xogħol volontarju huwa wieħed li jsir
 - a. bla ħlas
 - b. bilfors
 - c. għall-paga

10 marki

Taqsimta C: Aqra s-silta li ġejja u wara wieġeb il-mistoqsijiet KOLLHA li jsegwu:

Bħala komunità l-familja ħadd ma' jista' jiehu postha. Din hija l-bażi għas-soċjetajiet kollha f'kull żmien. Bħala l-bennienu tal-ħajja u l-imħabba għal kull generazzjoni ġdida, il-familja għandha sehem importanti fil-formazzjoni tal-karattru tal-ulied. Hija l-ewwel edukatur għall-ħajja għaliex tgħallem lill-ulied l-imġiba, ir-responsabbiltà, is-servizz u l-għerf. Il-programm tal-Ġnus Magħquda għas-Sena Internazzjonali tal-Familja (1994) jgħid li l-familja "tipprovdi l-appoġġ emozzjonali, finanzjarju u materjali li hu meħtieġ għat-tkabbir u l-iżvilupp tal-membri tagħha, speċjalment it-trabi u t-tfal. Il-familja tibqa' importanti għax din tiproteġi u twassal il-valuri kulturali."

Mehuda minn diskors mogħti mill-President ta' Malta f'Ottubru 2009: Insaħħu ż-Żwieġ u l-Familja

1. X'inhu r-rwol prinċipali tal-familja? (5 marki)
 2. Spjega d-differenza bejn familja tradizzjonali u dik kontemporanja. (6 marki)
 3. Taħseb li l-familja tal-lum qed taffaċċja sfidi ġodda? Agħti ŻEWĠ eżempji. (5 marki)
 4. Illum il-familja saret iżjed simetrika. X'tifhem b'dan? (5 marki)
 5. Il-familja tal-lum m'għadhiex biss dik magħmula minn raġel, mara u uliedhom. Agħti ŻEWĠ eżempji ta' tipi differenti ta' familja li nsibu f'Malta illum. (4 marki)
- 25 marka**

Taqsimta D: Wieġeb il-mistoqsijiet KOLLHA li ġejjin:

Malta hi repubblika demokratika:

1. Uri d-differenza bejn pajjiż **demokratiku** u pajjiż **totalitarju**. (4 marki)
 2. Kif jintgħazel il-Gvern f'pajjiż demokratiku? (5 marki)
 3. Xi rwol għandu l-President ta' Malta? (5 marki)
 4. Xi rwol għandhom l-istituzzjonijiet leġiżlattivi, amministrattivi u ġudizzjarji? (6 marki)
 5. Semmi **HAMES** drittijiet li ngawdu f'pajjiżna. (5 marki)
- 25 marka**

Taqsimta E: Ikteb paragrafu ta' madwar 100 kelma dwar WIEHED minn dawn:

1. *Il-kultura Maltija hija l-aqwa teżor li jista' jkollna bħala Maltin.* Fisser is-sbuħija tal-kultura Maltija u kkummenta fuq kif tista' tinbidel il-kultura tagħna fis-snin li ġejjin.
2. Semmi **HAMES** drittijiet tal-ħaddiema u spjegahom.
3. *L-edukazzjoni tul il-ħajja saret ħtieġa fid-dinja tal-lum.* Taqbel? Agħti r-raġunijiet għat-twegħiba tiegħek.

10 marki

Taqsimta F: Ikteb komponiment ta' madwar 200 kelma dwar WIEHED minn dawn:

1. *F'kull fażi ta' ħajjitna teżisti aġenzija ta' soċjalizzazzjoni li tinfluwenzana iktar minn oħrajn.*
 - a) Identifika **ŻEWĠ** fażijiet differenti ta' ħajjitna. (2 marki)
 - b) Semmi l-aġent ta' soċjalizzazzjoni li jinfluwenzana l-iktar f'kull wieħed minn dawn iż-żewġ fażijiet. (2 marki)
 - c) Is-soċjalizzazzjoni hi proċess tul il-ħajja. Iddiskuti. (16-il marka)
- 20 marka**

2. *Il-klassijiet soċjali jeżistu f'kull soċjetà.*
- a) Agħti **ŻEWĠ** eżempji ta' klassijiet soċjali li nsibu f'Malta. (2 marki)
 - b) Iddeskrivi l-karatteristiċi ewlenin tal-klassijiet soċjali li semmejt. (10 marki)
 - c) X'tifhem b'**mobbiltà soċjali**? Semmi **TLIET** fatturi li jwasslu għall-mobbiltà soċjali. (8 marki)
- 20 marka**
3. *Il-ħolqien tal-kunsilli lokali f'Malta żied id-demokrazija fil-pajjiż.*
- a) X'inhuma l-**kunsilli lokali**? (2 marki)
 - b) Agħti **TLIET** eżempji ta' servizzi li l-kunsilli lokali jipprovdu lill-komunità. (3 marki)
 - c) Iddiskuti kif il-kunsilli lokali f'Malta għabu aktar demokrazija fil-pajjiż. (15-il marka)
- 20 marka**